

نگاهی بر مجمع آسیایی بوآئو

طبق اساسنامه، مجمع آسیایی بوآئو محلی برای گفتگوی چهره‌های سیاسی، رهبران تجاری، دانشگاهیان و شخصیت‌های معروف محافل آسیایی قلمداد شده است. مسائل مهم در زمینه‌های توسعه آسیایی و تجارت و سرمایه‌گذاری منطقه‌ای به منظور ارتقای تبادلات و همکاری‌های اقتصادی بین کشورهای آسیایی و دیگر نقاط جهان و مقابله با چالش‌های ناشی از جهانی شدن از دیگر نکات مهم آن است و نیل به این اهداف از طریق توسعه منابع انسانی، تبادلات اقتصادی و فناوری و تعلیم و تربیت عمومی میسر خواهد گردید. از نظر پوشش جغرافیایی، کشورهای آسیایی را دربرمی‌گیرد اما در عین حال کشورهای خارج از آسیا نیز می‌توانند به عضویت آن درآیند.

آخرین اجلاس سالیانه بوآئو که در واقع هشتمین اجلاس آن می‌باشد در ۲۷ فروردین ۱۳۸۸ به مدت سه روز در استان هانینان در جنوب چین برگزار شد. موضوع اجلاس اخیر بررسی تأثیر بحران مالی جهان بر اقتصاد آسیا بود. سران ۴۰ کشور در آن حضور داشتند. جناب آقای داودی معاون اول رئیس جمهور در رأس یک هیأت بلند پایه از طرف ایران در این اجلاس شرکت نمودند. نکات زیر از طرف هیأت ایرانی در اجلاس مطرح گردید:

- ضرورت همکاری و هماهنگی میان کشورهای آسیایی برای به حداقل رساندن پیامدهای بحران مالی اخیر

- ندای عدالت خواهی و عدالت جویی در سرلوحه تعاملات بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران قرار داشته و اینکه ایران آمادگی دارد تا در ایجاد نظام عادلانه اقتصادی و مالی با تمام توان خود با جامعه بین‌المللی همکاری نماید.

- ضروری دانستن مطالعه ابعاد فرهنگی - اقتصادی و حقوقی برای مدیریت بحران فعلی

- کاهش سطح آسیب پذیری کشورها و خصوصاً کشورهای با اقتصادی نوظهور و بخش‌های خصوصی کلاسیک و ممانعت از تأثیر موج دوم رکود در اقتصاد برخی از کشورهای آسیایی

- ضروری بودن بررسی آسیب شناسانه و درک علل پیدایش بحران برای جلوگیری از وقوع مجدد آن در آینده

- موضوع تحمیل سیاست‌هایی که بر خلاف اراده جامعه بین‌المللی بوده به عنوان یکی از عوامل مهمی که به درستی به آن پرداخته نشده.

هیأت ایران همچنین سه عامل اصلی را در بررسی ریشه‌ای شکل‌گیری بحران کنونی ضروری دانست که به قرار زیر است:

تاریخچه

مجمع آسیایی بوآئو در سال ۲۰۰۱ میلادی در شهر بوآئو از توابع استان جنوبی حانیان در کشور چین رسماً بنیان نهاده شد. این مجمع مهمترین مجمع اقتصادی در آسیا می‌باشد.

طبق اساسنامه، مجمع آسیائی بوآئو محلی برای گفتگوی چهره‌های سیاسی، رهبران تجاری، دانشگاهیان و شخصیت‌های معروف محافل آسیایی قلمداد شده است. مسائل مهم در زمینه‌های توسعه آسیایی و تجارت و سرمایه‌گذاری منطقه‌ای به منظور ارتقای تبادلات و همکاری‌های اقتصادی بین کشورهای آسیایی و دیگر نقاط جهان و مقابله با چالش‌های ناشی از جهانی شدن از دیگر نکات مهم آن است و نیل به این اهداف از طریق توسعه منابع انسانی، تبادلات اقتصادی و فناوری و تعلیم و تربیت عمومی میسر خواهد گردید. از نظر پوشش جغرافیایی، کشورهای آسیایی را دربرمی‌گیرد اما در عین حال کشورهای خارج از آسیا نیز می‌توانند به عضویت آن درآیند. از نظر حقوقی نیز مجمع آسیایی سازمانی غیر انتفاعی و غیر دولتی بوده و در چین به ثبت رسیده است. از لحاظ ساختار تشکیلاتی، بوآئو از مجمع عمومی، شورای مدیران، دبیرخانه، شورای مشورتی و مؤسسه تحقیقاتی تشکیل شده است. مجمع عمومی بالاترین مرجع تصمیم‌گیری بوآئو می‌باشد. شورای مدیران، بخش اجرایی آن بوده و شورای مشورتی از نمایندگان ۲۶ عضو بنیانگذار تشکیل شده است و در مسائل گوناگون توصیه‌های لازم را به شورای مدیران و مجمع عمومی ارائه می‌نماید.

اعضای مجمع به ۵ گروه تقسیم می‌شوند که عبارتند از اعضای افتخاری، اعضای دیاموند، اعضای پلتونیوم، اعضای بینان‌گذار و اعضای عادی.

۱. فقدان اخلاق و ارزش‌های فرهنگی در نظام سرمایه‌داری و مالی جهان که وابستگی نظام‌های مذکور را به مقررات تشدید می‌کند.

۲. نقش بهره و ابزارهای مشتقه مالی در استقلال نسبی بالای بازارهای پولی و مالی از بازارهای حقیقی

۳. اعتماد بیش از حد به نظام سرمایه‌داری و بازارهای مالی در نتیجه اعمال سیاست‌های مقررات زدایی در آن به ویژه طی سه دهه اخیر

هیأت ایرانی موارد پیشنهادی زیر را جهت حل بحران مالی جهان مطرح نمود:

۱. هم‌اندیشی و تبادل نظر در خصوص مشکلات ذاتی نظام موجود اقتصاد جهانی که از انسان زدوده شده است، تقویت شود

۲. در معماری نوین مناسبات اقتصاد جهانی، توزیع و تقارن مبادلات و منافع جایگزین تمرکز گرایی در یک یا چند کشور معدود شود.

۳. نهادهای تجاری، پولی و مالی جهانی و بین‌المللی با رویکرد عدالت از جمله افزایش مشارکت و اعتدالی نقش کشورها در حال توسعه و نوظهور از جمله کشورهای آسیایی اصلاح شود.

۴. ظرفیت‌ها و الگوهای جایگزین به ویژه الگوهای نظام اقتصاد اسلامی در حل مشکلات بحران جهانی مورد استفاده قرار گیرد.

۵. در فرایند توسعه همکاری‌های بین‌المللی، قابلیت همکاری بین کشورهای آسیایی را مورد توجه قرار دهیم و در این راستا همکاری‌های اقتصادی بازار مشترک آسیایی، توسعه روابط مالی و نهایتاً رواج مبادله با پول‌های آسیایی و حرکت به سمت پول واحد آسیایی را تقویت کنیم.

از نظر اساسنامه، اعضای افتخاری، دیاموند، پلتونیوم و بینان‌گذار به عنوان اعضای کامل شناخته می‌شوند و اعضای عادی به عنوان اعضای غیر کامل قلمداد می‌گردند.

اعضای بنیان‌گذار مجمع ۲۶ کشور از جمله ایران می‌باشند. این اعضا مجازند در نشست‌های سالانه مجمع دو نماینده داشته باشند.

در جریان نخستین اجلاس سران مجمع که در سال ۲۰۰۲ در بوآئو برگزار شد رشد سریع اقتصادی آسیایی، به‌خصوص در جنوب شرق، ضرورت حفظ امنیت اقتصادی منطقه برای جلوگیری از تکرار بحران سال ۹۷ میلادی، پایدار ساختن یک توسعه سالم و با ثبات اقتصادی در منطقه، تقویت همکاری و هماهنگی و گفتگو بین کشورها از جمله دلایل تشکیل و اهداف مجمع عنوان گردیده است.

شرکت‌کنندگان در اجلاس معتقد بودند که با وجود کشورهای آسیایی در سازمان‌های بین‌المللی متعدد و همچنین سازمان‌های فرامنطقه‌ای، آسیا در مجموع فاقد یک مجمع آسیایی تحت رهبری آسیائی‌ها و منبعث از نظرات و منافع کشورهای آسیایی که فرصت بحث

درخصوص مسائل آسیایی و همچنین مسائل مربوط به افزایش کیفی تبادلات و همکاری‌ها را در بین کشورهای آسیایی از یکسو و کشورهای آسیایی و دیگر نقاط جهان از سوی دیگر فراهم سازد، می‌باشد.

اولین اجلاس سران کشورهای عضو مجمع آسیایی بوآئو در سال ۲۰۰۲ از سوی مقامات کشورهای آسیایی بسیار مورد توجه قرار گرفت. با توجه به استقبال قابل توجه مقامات شرکت‌کننده از این اجلاس و تأکید آنان مبنی بر تقویت مجمع از طریق همکاری بین اعضا و از سوی دیگر با توجه به رشد سریع اقتصادی در منطقه آسیای جنوب شرقی، این مجمع می‌تواند به واسطه عضویت کشورهای قدرتمند اقتصادی آسیا، جایگاه ویژه‌ای را در اقتصاد جهانی به خود اختصاص دهد.

کشور ما نیز یکی از اعضای مؤسس و بنیانگذار این مجمع است. با حضور گسترده و پررنگ جمهوری اسلامی ایران در مجامع و اجلاس اقتصادی بین‌المللی می‌توان ضمن معرفی فرصت‌های همکاری اقتصادی و سرمایه‌گذاری در کشورمان به جامعه جهانی، همکاری‌های اقتصادی با سایر کشورهای آسیایی و خصوصاً کشورهای آسیای جنوب شرقی را تقویت نمود.

نوشین یاوریان

مرکز مطالعات آسیا و اقیانوسیه